

تحلیل محتوای درماندگی مالی

دکتر سید حسام وقفی^۱

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور

دکتر حسین جوانشیری

دکترای حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

آتنا اسکندری

کارشناس ارشد حسابرسی

زینب نور بخش حسینی

گروه حسابداری، دانشگاه فنی و حرفه ای

(تاریخ دریافت: ۲۹ تیر ۱۴۰۰؛ تاریخ پذیرش: ۱۸ بهمن ۱۴۰۰)

یکی از نگرانی های اساسی اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دولتها که تا حدودی از بروز زیان احتمالی آنها جلوگیری می‌کند، تشخیص به موقع شرکت‌هایی است که در شرف درماندگی مالی قرار دارند. هدف: هدف این پژوهش تحلیل محتوای مقاله‌های منتشر شده‌ی با موضوع مرتبط با درماندگی مالی می‌باشد. روش پژوهش: جامعه آماری پژوهش، مقالات منتشر شده درماندگی مالی، شامل ۱۱۸ مقاله چاپ شده در کلیه مجلات در حوزه‌ی حسابداری، حسابرسی، مالی در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۳۸۲ می‌باشد. در این پژوهش از روش آمار توصیفی و جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار اکسل استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که در ۴۷٪ مقالات موضوع درماندگی مالی به عنوان متغیر مستقل و ۳۲٪ به عنوان متغیر وابسته و ۵۸٪ به عنوان متغیر میانجی مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین حدود ۴۰٪ این مقالات در مجلات حوزه حسابداری به چاپ رسیده‌اند. ۱۲٪ مقالات درماندگی مالی در حوزه مدیریت مالی و ۱۰٪ آنها در حوزه مالی به چاپ رسیده‌اند. نتیجه گیری: بطور کلی می‌توان بیان کرد که پژوهشگران ایرانی علاقه زیادی جهت تحقیق پیرامون درماندگی مالی دارند و همچنین می‌توان عنوان کرد که در پژوهش‌های بررسی شده درماندگی مالی در حوزه حسابداری، حسابرسی و مالی مورد بحث قرار گرفته است که این موضوع نشان از اهمیت حفظ سرمایه سرمایه‌گذاران می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: درماندگی مالی، تحلیل محتوا، مجلات حسابداری و مالی.

¹ vaghfi@pnu.ac.ir

© (نویسنده مسئول)

(مقاله علمی – پژوهشی)

مقدمه

ارزیابی درماندگی مالی از موضوعات مورد توجه سرمایه‌گذاران و ذینفعان شرکت محسوب می‌شود و یکی از نگرانی‌های اساسی سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و دولتها مطرح بوده است، درصورتی که شرکت‌هایی که در شرف درماندگی قرار دارند به موقع تشخیص داده شوند، می‌توانند تا حد زیادی از زیان‌های احتمالی ذینفعان جلوگیری کنند. توسعه مدل‌های پیش‌بینی درماندگی مالی به عنوان یک موضوع مهم، همواره مورد توجه جامعه دانشگاهی و بنگاه‌های اقتصادی بوده است [۱۳]. اهمیت این موضوع برای ذینفعان به این علت است که شکست شرکت برای ذینفعان هزینه خواهد داشت. همچنین درماندگی مالی که منجر به اتلاف منابع می‌گردد می‌تواند درنتیجه عوامل درون سازمانی (نظام راهبری) و بیرون سازمانی (عوامل کلان اقتصادی) باشد. از سوی دیگر با اطلاع از میزان تأثیر عوامل اقتصادی و نظام راهبری بر درماندگی مالی شرکت‌ها، مدیران مالی می‌توانند با اقداماتی از درماندگی مالی شرکت پیشگیری کنند، سرمایه‌گذاران نیز با شناسایی فرصلهای مناسب سرمایه‌گذاری، مخاطره سوخت سرمایه خود را کاهش دهند [۸]. به دلیل رقابت شرکت‌ها در یک محیط فعال، عواملی همچون کمبود منابع، ضعف مدیر در استفاده از منابع موجود و وضعیت ناسالمان اقتصادی دولت‌ها دلیلی بر عدم انجام به موقع تعهدات شرکت‌ها شده و باعث می‌شود در آستانه حذف از این رقابت قرار بگیرند؛ پژوهشگرانی از قبیل (آلتن - شیراتا - اهلsson و ...) الگویی را با توجه به نسبت‌های مالی و سایر متغیرهای صورت‌های مالی شرکت‌ها، به منظور پیش‌بینی و تحلیل درماندگی مالی ارائه کردند که بر اساس آن‌ها می‌توان وضعیت شرکت را در مراحل مختلف درماندگی مالی پیش‌بینی کرده و برای جلوگیری از اتلاف منابع موجود در شرکت یا تجدید ساختار در مدیریت آن اقدام نمود تا ادامه رقابت و تداوم فعالیت میسر شود [۷]. با کسب دیدی عمیق در مورد وضعیت و جایگاه علم سنجی ضمن بررسی تولیدات و تأثیر آن‌ها از طریق مطالعات این حیطه از علم، می‌توان اهمیت آن را در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری‌های آینده دریافت. تعداد تولیدات علمی به عنوان شاخصه کمی بهمراه تعداد استنادهای دریافتی و تأثیرگذاری تولیدات علمی به عنوان شاخص‌های کیفی بررسی می‌شوند. سنجش میزان انتشارات و تأثیر تولیدات علمی عموماً طبق مدارک نمایه شده در نمایه‌های استنادی انجام می‌پذیرد [۱۰]. با توسعه‌ی بازارهای پولی و مالی و حاکم شدن وضعیت رقابتی، بسیاری از شرکت‌های درمانده و ورشکسته از صحنه رقابت خارج می‌گردند. این موضوع موجب نگرانی صاحبان سرمایه شده لذا برای اینکه از سوخت شدن سرمایه‌های خود جلوگیری نمایند در پی پیش‌بینی بحران مالی شرکت‌ها هستند. بحران مالی و همچنین ورشکستگی واحدهای اقتصادی سبب زیان‌های هنگفتی در سطح خرد و کلان جامعه می‌شود [۹]. با توجه به اهمیت حفظ سرمایه سرمایه‌گذاران بازار بورس و همچنین اهمیت تحلیل پژوهش‌های پیشین و همچنین با توجه به بررسی به عمل آمده که حاکی از عدم وجود پژوهشی پیرامون درماندگی مالی در ساختار تحلیل محتوا در این پژوهش سعی شد با بررسی مقالات نشریه‌های حسابداری، حسابرسی و مالی در باب درماندگی مالی اثر محتوایی از نظر موضوعی، متغیرها، نشریه‌های منتشر شده و روش آماری این موضوع را بر تولید مقالات مورد بررسی قرار داد.

مبانی و پیشینه نظری پژوهش مدیریت سود و درماندگی مالی

شرکت‌ها برای ادامه حیات خود به منابعی مانند وجه نقد کافی برای پرداخت به وام‌دهندگان هستند. اگر شرکت در کسب منابع برای رفع نیازهای خود ناتوان باشد، دچار درماندگی مالی می‌گردد [۱]. درماندگی مالی نقش مهمی در عملیات و سودآوری ایفا می‌کند [۳]. با توجه به اثر روش‌های برآورده حسابداری در محاسبه سود، ممکن است مدیر با دلایلی از قبیل مسائل نقدینگی، اقدام به مدیریت سود کند، پس تحلیل‌های پیرامون کیفیت سود دارای اهمیت ویژه‌ای است. طبق مطالعات پیشین، کیفیت سود با سودمندی اطلاعات مالی در بازارهای سرمایه ارتباط دارد، از این رو میتوان ارتباط کیفیت سود با سودمندی پیش‌بینی کننده‌های درماندگی را نیز پیش‌بینی نمود. همچنین کیفیت سود از طریق ارتباط با ریسک ابتلا به درماندگی می‌تواند بر پیش‌بینی درماندگی تأثیرگذارد. قبل پیش‌بینی است که کیفیت سود پایین با خطر درماندگی بالا مرتبط است [۲۰]. با توجه به اینکه این موارد می‌تواند به عنوان یک علامت اولیه پریشانی در نظر گرفته شود، ممکن است ارتباط معنی‌داری بین کیفیت سود پایین و خطر درماندگی بالا مشاهده شود [۱۴]. بنابراین، کیفیت سود به عنوان جنبه مهم در ارزیابی سلامت مالی شرکت‌ها می‌باشد که در سال‌های اخیر و به خصوص در نتیجه‌ی رسوایی‌های مالی اخیر، در مرکز توجه قرار گرفت. نتایج پژوهش ایزدی‌نیا و همکارانش (۱۳۹۴) نشان از این است که مدیر در سال قبل از ورشکستگی به دستکاری اقلام واقعی (دستکاری درآمدها و دستکاری هزینه‌های تولیدی) اقدام می‌نماید، اما به دستکاری اقلام تعهدی سرمایه در گردش مبادرت نمی‌کند.

معیارهای مالی و درماندگی مالی

امروزه با رقابت شرکت‌ها در محیط فعال و از سویی کمبود منابع و ضعف مدیریت در به کارگیری این منابع از جمله عواملی هستند که مانع انجام به موقع تعهدات برخی از این شرکت‌ها شده؛ بنابراین نسبت‌های مالی الگوهایی را برای پیش‌بینی درماندگی مالی شرکت‌ها راهه کردن [۶]. طبق پژوهش‌ها، نسبت‌های مالی، به عنوان ابزاری برای تعیین سلامت مالی و درماندگی مالی، مورد استفاده قرار می‌گیرند. وینگ‌یو و همکاران (۲۰۰۳) نسبت‌های مالی را که حاوی اطلاعاتی از قبیل ساختار سرمایه، سودآوری، توانایی پرداخت بدهی‌ها، نقدینگی و کارایی هستند، برای تعیین قدرت مالی و سلامت مالی شرکت‌های غیرمالی، به کار گرفته‌اند. نسبت‌های مالی به عنوان شاخص‌هایی از توان سودآوری و نقد شوندگی در نظر گرفته شده و از عوامل درون‌سازمانی موثر بر تحلیل درماندگی مالی محسوب می‌شوند. گسترده‌ترین ابزارها برای اندازه‌گیری عملکرد و سلامت و درماندگی مالی شرکت‌ها، نسبت‌های مالی هستند. نسبت‌های سودآوری وضعیت مالی کامل شرکت را اندازه می‌گیرد [۱۸]. شان و کریستوفر (۲۰۱۷) به مطالعه‌ای تحت عنوان "ارتباط بین درماندگی مالی و بازده سهام" پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها حاکی از یک رابطه قوی منفی بین بازده سهام و میزان درماندگی مالی شرکت‌ها می‌باشد. بور و همکاران (۲۰۱۲) نسبت‌های مالی را برای سنجش سلامت مالی و احتمال ورشکستگی شرکت‌ها استفاده نمودند. مزوز و

سرن(۲۰۱۲) تأثیر جریان‌های نقدی را بر پیش‌بینی ورشکستگی و تحلیل درماندگی مالی شرکت‌ها با کمک نسبت‌های مالی مورد بررسی قرار دادند.

جانزیتلو(۲۰۱۲)، شاخصی را برای سلامت مالی در جهت دستیابی به پایداری مالی، با استفاده از نسبت‌های مالی ارائه نمود. محسنی و رحیمیان(۱۳۹۷) عوامل مؤثر بر ورشکستگی را بررسی و کاربرد کارایی به عنوان متغیر پیش‌بینی کننده مبتذلی بر رهیافت پنل دیتا لاجیت را بررسی نمودند. در نهایت نتایج نشان می‌دهند که متغیرهای نسبت مالی، آنی، نسبت سرمایه در گردش به مجموع دارایی‌ها، نسبت بازده کل دارایی و نسبت سود قبل هزینه مالی و مالیات به دارایی کل در مقایسه با متغیرهای توپیخی دیگر اثر بیشتری در معناداری مدل داشته و متغیر کارایی در مدل معنادار شده و علاوه بر این کل مدل از لحاظ برآشش مدل معنادار شد. همچنین یافته‌های حاجیها و صابری روجی (۱۴۰۰) نشان می‌دهد که اصلاحات پرکاربرد که در طول دوره زمانی دو ساله قبل از درماندگی مالی شرکت‌ها به طور مستمر تکرار شده عبارتند از: عدم رعایت مقررات و قوانین با ۶۳، مغایرت با ۱۲۳، عدم حضور مدیر ذینفع با ۱۲۲، کاهش سود، کاهش ارزش کالا و دارایی‌ها با ۱۱۶، عدم دسترسی به اطلاعات و اسناد با ۱۰۲، تعدیلات سنواتی با ۱۰۱ مورد لذا می‌توان نتیجه گرفت با توجه به واژه‌های استخراج شده روش متن کاوی موثر در پیش‌بینی درماندگی مالی شرکت خواهد بود.

حاکمیت شرکتی و درماندگی مالی

نظام راهبری شرکت‌ها با همسو کردن اهداف گروه‌های مختلف در شرکت؛ تلاش در پیشگیری از درماندگی مالی شرکت‌ها و ایجاد ارزش برای شرکت دارد. در واقع مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی ابزاری در جهت حفظ منافع سهامداران و اعتباردهندگان در برابر نوسانات و بحران‌های مالی می‌باشد [۱۳]. یکی از ساز و کارهای حاکمیت شرکتی حضور اعضای غیرموظف در هیأت مدیره است. اعضای موظف هیأت مدیره با حضور فیزیکی در شرکت، مسئولیت‌های عضویت در هیأت مدیره نیز دارند، اما عضو غیرموظف در هیأت مدیره با اینکه حضور فیزیکی در شرکت ندارد، اما در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت دارد. از نظر نظارت بر مدیریت، مدیران غیرموظف نسبت به مدیران موظف در جایگاه بهتری قرار دارند، زیرا آن‌ها از کارکنان شرکت نبوده و اهتمام بیشتری برای نظارت بر مدیریت دارند [۱۲]. اعضای غیرموظف هیأت مدیره از طریق نظارت بر مدیران موظف، بر روی تصمیمات آنان نظارت دارند. بنابراین ترکیب هیأت مدیره می‌تواند بر عملکرد مالی شرکت‌ها موثر باشد. چنانچه اکثریت اعضای هیأت مدیره با مدیران مستقل غیرموظف باشد، کارایی هیأت مدیره بیشتر خواهد بود. استقلال هیأت مدیره، یعنی نداشتن منافع مالی به غیر از درآمدهای ناشی از عضویت در هیأت مدیره است. در نظر گرفتن منافع شرکت بیش از هر چیزی و تصمیم‌گیری بی‌طرفانه در مورد ذینفعان شرکت که از استقلال هیأت مدیره حاصل می‌شود، بستگی دارد [۱۵]. از مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی، هیأت مدیره شرکت‌ها هستند. بردارت(۲۰۱۴) عنوان می‌کند که ساختار مناسب حاکمیت شرکتی احتمال مواجهه با درماندگی مالی را تقلیل می‌دهد.

متغیرهای کلان اقتصادی و درماندگی مالی

با تلفیق سه دسته از متغیرهای کلان اقتصادی، بازار و حسابداری می‌توان درماندگی مالی شرکت‌ها را پیش‌بینی کرد [۱۷]. نتایج برسی صادقی و همکاران (۱۳۹۲) حاکی از آن است که اولاً؛ از بین عوامل نظام راهبری شرکت‌ها، عوامل افزاینده احتمال درماندگی مالی شامل بالا بودن قدمت فعالیت، نسبت اهرمی و تمرکز مالکیت بوده و اندازه‌ی شرکت، هزینه نمایندگی و نسبت جاری بالا از عوامل کاهنده احتمال درماندگی مالی می‌باشند. از شاخص‌های کلان اقتصادی نیز درآمد سرانه و رشد اقتصادی بالا در فضای کسب و کار شرکت‌ها، احتمال درماندگی مالی را کاهش و تورم افزاینده احتمال درماندگی شرکت‌ها است. ثانیاً، نقش عوامل کلان اقتصادی در سلامت و درماندگی مالی شرکت‌ها بالاتر از نقش عوامل نظام راهبری می‌باشد.

ریسک و درماندگی مالی

اهرم مالی به عنوان عاملی برای ارزیابی توانایی مالی شرکت، عنوان شده است و اهرم مالی، احتمال درماندگی مالی را بالا می‌برد. گسترش دامنه فعالیت واحدهای تجاری با ایجاد نیازهای مالی جدید که امکان تأمین از منابع داخلی و خارجی را دارد، از مسائل تاثیرگذار بر مخاطره و بازده سهام، تصمیمات مربوط به ساختار سرمایه است. استفاده از اهرم مالی با کاهش هزینه سرمایه شرکت ممکن است موجب افزایش ریسک مالی و هزینه درماندگی شود. وجود اهرم مالی در ساختار سرمایه شرکت‌ها باعث ایجاد ریسک مالی می‌شود. هنگامی که این ریسک با ریسک درماندگی مالی باشد، تأثیری متفاوت بر بازده سهام دارد [۱۱]. پژوهش‌های متفاوتی که انجام شده، به ارزیابی تأثیر اهرم مالی بر عملکرد شرکت پرداختند، که نتیجه این ارزیابی منفی به دست آمد، که نشان دهنده این است که اهرم مالی شرکت‌ها، افزاینده ریسک آن‌هاست [۴].

روش پژوهش

روش استفاده شده در این مقاله، تحلیل محتوا می‌باشد. این پژوهش از لحاظ نوع پژوهش در دسته پژوهش‌های توصیفی و از لحاظ زمان بندی، در زمرة پژوهش‌های پس رویدادی می‌باشد و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. هدف از تحلیل محتوا بررسی کمی و کیفی یک موضوع در پژوهش‌های قبلی است. در ابتداء موضوع مورد بررسی انتخاب می‌شود، سپس بر اساس آن به تحلیل روش‌های آماری، متغیرهای مستقل ووابسته، حوزه مجلات چاپ شده پرداخته می‌شود. بازه زمانی این تحقیق از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹ شامل تمامی مقالات درماندگی مالی می‌باشد که شامل ۱۱۸ مقاله چاپ شده در تمامی مجلات مرتبط با حوزه حسابداری و حسابرسی می‌شود. نمودار زیر تعداد مقالات چاپ شده هر سال را نشان می‌دهد:

نمودار (۱): تعداد مقالات منتشر شده درماندگی مالی

در پژوهش حاضر، روش آمار توصیفی و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نرم افزار اکسل به کار گرفته شد. در تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی مانند دسته بندی داده‌ها طبق توزیع فراوانی، درصد فراوانی، رسم جداول و نمودارها استفاده شده است.

پرسش‌های پژوهش

۱. توزیع فراوانی مقالات حوزه درماندگی مالی بیشتر با چه روشی و از طریق چه متغیرهایی انجام شده است؟
۲. چه میزان از توزیع فراوانی مقالات منتشر شده در باب موضوع درماندگی می‌باشد؟
۳. درماندگی مالی در مقالات به عنوان چه نوع متغیری بیشتر مدنظر بوده است؟
۴. بیشترین توزیع فراوانی مربوط به کدام روش پژوهشی می‌باشد؟
۵. بیشترین توزیع فراوانی مربوط به استفاده از کدام مدل درماندگی مالی است؟
۶. مقالات درماندگی مالی بیشتر با چه نوع نرم‌افزاری مورد بررسی قرار گرفته اند؟
۷. مقالات درماندگی مالی بیشتر در چه نشریاتی به چاپ رسیده‌اند؟

یافته‌های پژوهش

در پاسخ به سوال اول، مقالات از منظر نوع متغیر و روش کار، طبقه بندی شده و در جدول زیر ارائه می‌شوند:

جدول (۱): تحلیل نتایج

نوع متغیر (درصد)	تحلیل
۷۷٪ ۲۲٪	نتایج نشانده‌نده آن است که سرمایه‌گذار به بند تداوم فعالیت گزارش حسابرسی شرکت واکنش بیش از اندازه (مثبت و منفی) داشته و همچنین درماندگی مالی بر تأخیر گزارش حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران موثر نبوده است. متغیرهای مالی توأم و همچنین اظهار نظر حسابرس مستقل، هر دو توانایی پیش‌بینی ورشکستگی در دوره مالی آینده را خواهند داشت.

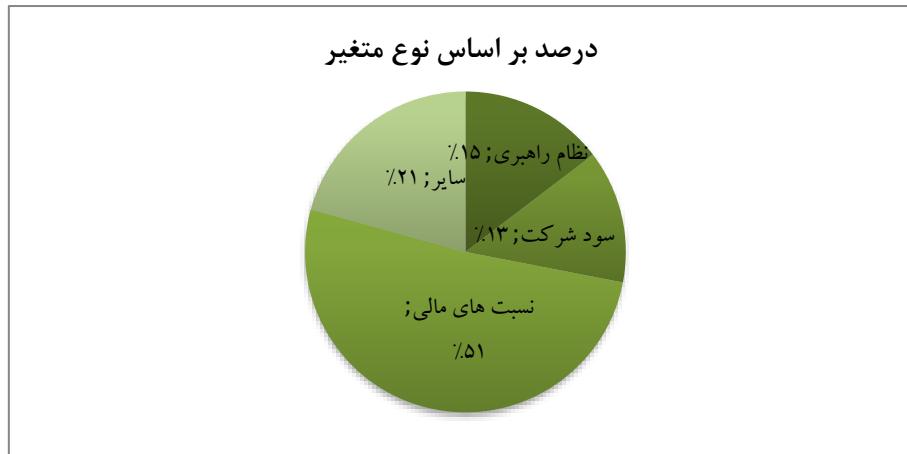
نوع متغیر (درصد)	تحلیل
	نتایج حکایت دارد که متغیرهای درماندگی صورت‌های مالی حسابرسی شده با اطلاعاتی مناسبی جهت پیش‌بینی تغییر حسابرس شرکت‌ها دارا بوده ولی در تحقیق دیگری رابطه معناداری به دست نیامد.
	تمامی بررسی‌های انجام شده در این زمینه نشان می‌دهند که اثر مستقیم و معناداری بین ارتباطات سیاسی و هزینه‌های نمایندگی و تاثیر ارتباطات سیاسی با بحران مالی شرکت‌ها منفی و معنادار است. همچنین یافته‌ها حاکی از اثر منفی و معنادار کیفیت حسابرسی با هزینه‌های نمایندگی و بحران مالی دارد. کیفیت حسابرسی ارتباط منفی و معناداری بر بحران مالی و رابطه بین ارتباطات سیاسی و هزینه‌های نمایندگی دارد.
	نتایج بیان می‌کند که بین ویژگی هیئت مدیره و امتیاز التمن و اوپلسوون رابطه معناداری وجود ندارد. بعلاوه یکی از دلایل درماندگی مالی شرکت‌ها، کاهش درصد مدیران غیرموظف هیئت مدیره در شرکت‌های درمانده مالی در مقایسه با شرکت‌های غیردرمانده مالی بررسی شده است.
	راهبری شرکتی در تقلیل بحران‌های مالی نقش معناداری دارد. اما دستورالعمل کنترل‌های داخلی نتوانست نقش یاد شده را بهبود بخشد.
	در شرکت‌های فاقد بحران مالی، هموارسازی سود با بازده سهام و بازده غیرعادی سهام رابطه منفی و معنی‌دار دارد، ولی در شرکت‌های دارای بحران مالی رابطه مثبت و معنی‌داری بین هموارسازی سود با بازده سهام می‌باشد، در حالی که با بازده غیرعادی سهام رابطه معنی‌دار ندارد. بحران مالی اثر منفی و معنی‌داری بر هر سه متغیر احتمال تقلب، مدیریت سود و ارزش سهام دارد.
پژوهش (۱۴۰)	نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که تأثیر معناداری بین ورشکستگی شرکت‌ها بر دستکاری‌های واقعی و ساختگی سود وجود دارد. بعلاوه ضمن افزایش احتمال درماندگی مالی شرکت‌ها، میزان دستکاری سود حسابداری توسط مدیر افزایش می‌یابد. مشخص گردید بحران مالی بر پایداری سود اثر منفی و معناداری داشته و بر توانایی پیش‌بینی سود تأثیر مثبت و معناداری می‌گذارد.
	یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که کیفیت سود ضمن بهبود دقت مدل حسابداری در پیش‌بینی ورشکستگی تأثیرگذار بوده یعنی سود با کیفیت بالاتر توانایی پیش‌بینی کنندگی بالاتری خواهد داشت.
	در بیشتر موارد بحران مالی با خصوصیات حاصل از ویژگی‌های کیفی سود رابطه معنادار دارد.
	شرکت‌هایی که سودآوری کمتر و بدھی‌های بلندمدت بیشتری دارند و از نقدینگی کمتری نسبت به سایرین برخوردارند در معرض خطر درماندگی مالی بیشتری قرار دارند.
پژوهش (۲۱۰)	بین اقلام تعهدی اختیاری با سطح ریسک سیستماتیک و سطح ریسک ناتوانی مالی شرکت‌ها ارتباط وجود دارد. نسبت مجموع اقلام تعهدی غیرعملیاتی به مجموع دارایی‌ها بر رتبه Z آلتمن تأثیر معنادار دارد. همچنین نتایج بررسی سایر پژوهش‌ها نشانده‌نده این است که مدیریت شرکت در سال قبل از ورشکستگی به دستکاری اقلام واقعی می‌پردازد و شرکت‌های ورشکسته در سال قبل از

نوع متغیر (درصد)	تحلیل
ورشکستگی، چه از طریق دستکاری اقلام تعهدی و چه از طریق فعالیت های واقعی، به مدیریت سود اقدام کردند.	
کیفیت گزارشگری مالی در شرکت های غیردemanده مالی پایین تر از شرکت های درمانده مالی در بورس اوراق بهادار تهران بوده و پایداری کمتر داشتند گرچه ممکن است اطلاعات مالی با اندازی دستکاری در ایران تهیه گردند، ولی می توان به نسبت های مالی به وضعیت آتی آن ها از نظر بحران یا عدم بحران مالی اتکا داشت.	
بین نسبت های نقدینگی سنتی و مخارج سرمایه ای، همیستگی معنی داری وجود نداشته و ارائه آن ها در کنار هم تصویری روشن تر از برقراری فرض تداوم فعالیت واحد تجاری ارائه می کنند. سرعت شرکت های کوچک و متوسط در تعديل میزان وجه نقد نگهداری شده برای رسیدن به سطح هدفمند خود تحت تأثیر فرصت های رشد، محدودیت های مالی و درمانده مالی قرار می گیرد.	
نتایج نشان می دهند که ارتباط معنی داری بین اهرم مالی و ریسک درمانده مالی است.	
نتایج بررسی ها نشان می دهد که ترکیب اطلاعات حسابداری و بازار، توانایی پیش بینی کنندگی بهتری برای درمانده شرکت ها دارد.	
مهنم ترین دلیل ورشکستگی شرکت ها عدم شناخت بازار عنوان شد. نسبت کل بدھی به کل دارایی و خصوصیت مدیران جزو سایر عوامل کلیدی ورشکستگی ارائه شد.	
رفتار الگوهای پیش بینی درمانده مالی هم به لحاظ متغیرهای تاثیرگذار و هم توانایی پیش بینی در دوره های رکود و رونق، با یکدیگر متفاوت بوده و تحت تأثیر چرخه بازار سرمایه قرار می گیرد. هم اینکه روش ماشین بردار پشتیبان نسبت به روش رگرسیون لجستیک قابلیت پیش بینی بیشتری دارد.	
درمانده مالی تأثیر معناداری بر سیاست سرمایه در گردش نداشته و شرکت های درمانده مالی که فرصت سرمایه گذاری دارند، سرمایه گذاری را متناسب با فرصت های موجود افزایش داده و شرکت های درمانده مالی بدون تمرکز بر فرصت سرمایه گذاری اقدام به افزایش سطح سرمایه گذاری نمودند.	
نتایج نشان داده از بین متغیرهای پژوهش، دو متغیر سود ابیاشته و سود عملیاتی بیشترین اثر را در تشخیص تداوم فعالیت برخوردارند.	
نتایج حاکی از افزایش مانده وجه نقد نگهداری شده در شرکت با افزایش میزان نوسان های بازده سهام و افزایش ریسک ورشکستگی است. یافته های این پژوهش با مقایمه مطرح در نظریه توازن ایستا سازگار است. هم چنین بازده سهام شرکت های درمانده به وضوح کمتر از بازده شرکت های سالم در بورس اوراق بهادار تهران است. بنابراین سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری در سهام شرکت های درمانده پاداش دریافت نمی کنند. بعلاوه به لحاظ آماری، اندازه و B/M به ریسک درمانده ارتباطی نداشت، اما تأثیر نوسان های غیرسیستماتیک را می توان در ریسک درمانده مالی مشاهده نمود.	

نوع متغیر (درصد)	تحلیل
	با توجه به نتایج مشخص گردید الگوهای اسپریگیت و والاس توسعه یافته با نسبت‌های جریان وجوه نقد و متغیرهای کلان اقتصادی از متغیرهای مؤثری برای پیش‌بینی بحران مالی برخوردارند. پس نسبت‌های جریان نقدی قدرت پیش‌بینی کنندگی را تا ۸۸ درصد افزایش می‌دهند. صرف‌آین دو متغیر وجوه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی و وجود نقد حاصل از فعالیت‌های تأمین مالی با متغیر واپسیه تداوم فعالیت واحد تجاری ارتباط مثبتی برقرار است. پس با افزایش این دو متغیر فرض تداوم فعالیت شرکت شدت شدت می‌گیرد. نسبت‌های مورد بررسی قدرت پیش‌بینی کنندگی تا ۸۸ درصد را داشته و اختلاف معنی‌داری بین الگوی جریان وجه نقد شرکت‌های درمانده مالی و سالم مالی وجود دارد.
۳ ۲۰ ۱۰	تنوع شرکتی اثری معنادار بر ریسک ورشکستگی شرکت‌ها ندارد. میزان خطر ورشکستگی شرکت‌ها با افزایش متنوع‌سازی تجاري کاهش می‌یابد و عدم وجود رابطه بین متنوع‌سازی جغرافیایی و ریسک ورشکستگی در شرکت‌هاست. تنها استراتژی شتاب میان‌مدت که دوره تشكیل و نگهداری ۶ ماهه را استفاده می‌کند پر بازده است. مالکیت متقابل با رقابت بازار محصول رابطه مستقیم و معنادار دارد و رقابت بازار محصول با کارایی دارای رابطه معکوس و معنادار است. در ضمن مالکیت متقابل به صورت غیرمستقیم با تأثیر متغیر میانجی رقابت بازار محصول با کارایی رابطه معکوس و معنادار دارد. بیش اطمینانی و خودشیفتگی اثر مستقیم و معنادار بر درماندگی مالی دارد. رونده ورشکستگی شرکت‌ها در ایران، فرایندی تدریجی و درازمدت نبوده، بلکه شرکت‌ها تحت تأثیر نوسانات اقتصادی و متغیرهای سیاستی در کوتاه مدت ورشکسته می‌شوند. اکثر پژوهش‌ها، ارتباط محافظه کاری و ورشکستگی را تأیید کرده‌اند. در شرکت‌های بدون بحران مالی، رابطه ثابت و معناداری بین محافظه کاری با بازده سهام و بازده غیرعادی سهام برقرار است که بیانگر این است شرکت‌های دارای بحران مالی، سیاست‌های محافظه کارانه بیشتری نسبت به شرکت‌هایی که بحران مالی ندارند اتخاذ می‌کنند. افزودن سرمایه فکری، سرمایه انسانی و سرمایه ساختاری به الگوهای پیش‌بینی بحران مالی، سطح دقیق آن‌ها را افزایش داده است.
	اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی ورشکستگی سودمندی بیشتری را نسبت به اطلاعات بازار دارا بوده و اطلاعات بازار مکمل خوبی برای اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی ورشکستگی نیست. بین توانایی مدیران و ریسک ورشکستگی شرکت‌ها رابطه منفی برقرار است. ولی در برخی از پژوهش‌ها عملکرد الگوهای پیش‌بینی بحران مالی با حضور توانمندی مدیر به طور معنی داری بالاتر از الگوهای مبتنی بر نسبت‌های مالی در روش‌های طبقه‌بندی کننده است.

همان طور که در نمودار زیر مشاهده می‌کنید بیشتر مقالات درماندگی با حدود ۵۱٪ با استفاده از نسبت-های مالی انجام گرفته است و بین استفاده از متغیرهای نظام راهبری و متغیرهای مربوط به سود تفاوت اندکی مشاهده می‌شود که به ترتیب ۱۴٪ و ۱۳٪ سهم می‌برند و ۲۰٪ نیز به سایر متغیرها اختصاص دارد.

نمودار(۲): درصد بر اساس نوع متغیر

در پاسخ به سوال دوم که درصد موضوعی درماندگی مالی را مدنظر دارد، پس از بررسی ۱۱۸ مقاله مرتبط با آن مشاهده شد که ۴۵ مقاله از درماندگی مالی استفاده کرده‌اند.

جدول (۲): بررسی موضوعی مقالات

نوع کار	تعداد	درصد فراوانی موضوعات مقالات
درماندگی	۴۵	۰,۳۸۱۴
ورشکستگی	۴۰	۰,۳۳۹۰
بحران مالی	۲۴	۰,۲۰۳۴
سلامت مالی	۲	۰,۰۱۶۹
تدابع فعالیت	۷	۰,۰۵۹۳
جمع	۱۱۸	۱

همان طور که در شکل زیر مشاهده می‌شود، ۳۸٪ مربوط به درماندگی مالی، ۳۳٪ مربوط به موضوع ورشکستگی و ۲۰٪ مربوط به موضوع بحران مالی می‌باشد:

نمودار (۳): درصد فراوانی موضوعات مقالات

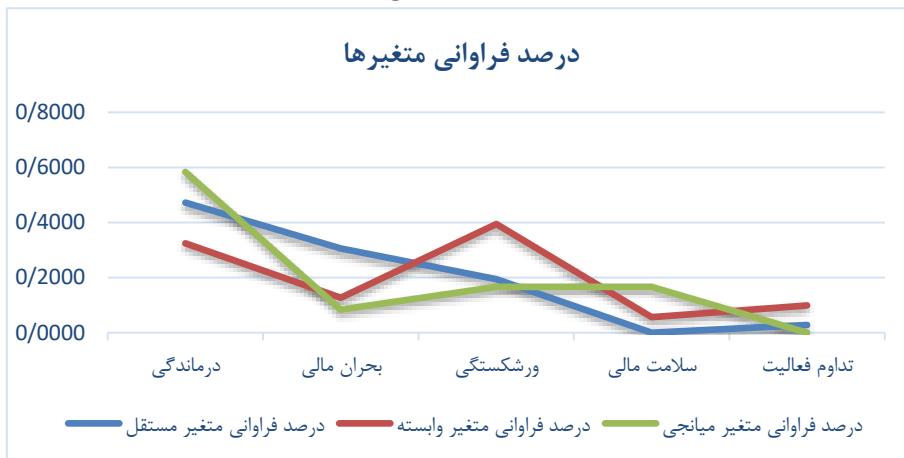
در پاسخ به سوال سوم، درماندگی مالی در حدود ۵۸٪ مقالات به عنوان متغیر میانجی و ۴۷٪ به عنوان متغیر مستقل و ۳۲٪ به عنوان متغیر وابسته مورد استفاده قرار گرفته است.

جدول (۳): درصد فراوانی متغیرها

موضوع	درصد فراوانی مستقل	درصد فراوانی متغیر وابسته	درصد فراوانی متغیر میانجی
درماندگی	۰,۴۷۲۲	۰,۳۲۳۹	۰,۵۸۳۳
بحران مالی	۰,۳۰۵۶	۰,۱۲۶۸	۰,۰۸۳۳
ورشکستگی	۰,۱۹۴۴	۰,۳۹۴۴	۰,۱۶۶۷
سلامت مالی	۰	۰,۰۵۶۳	۰,۱۶۶۷
تمام فعالیت	۰,۰۲۸۷	۰,۰۹۸۶	۰
جمع	۱	۱	۱

پس از درماندگی مالی، بحران مالی با ۳۰٪ استفاده به عنوان متغیر مستقل، ورشکستگی با حدود ۳۹٪ درصد به عنوان متغیر وابسته و سلامت مالی و ورشنگی مالی با حدود ۱۶٪ به عنوان متغیر میانجی استفاده شده است.

نمودار (۵): درصد فراوانی متغیرها

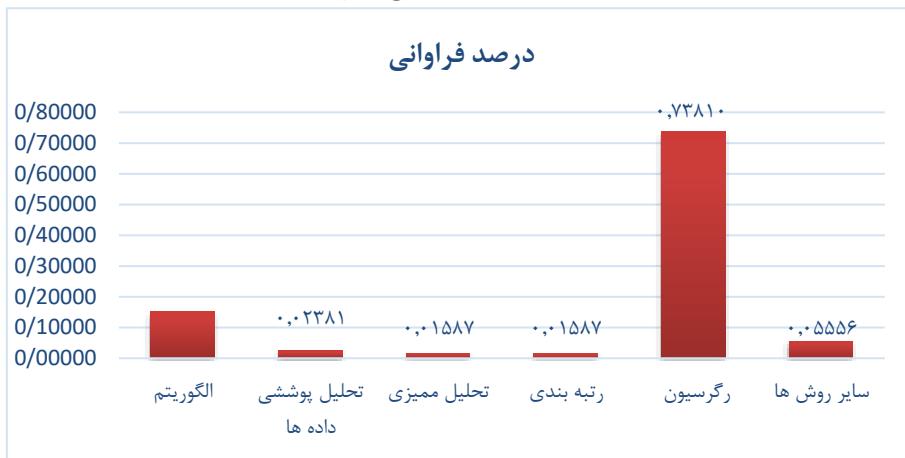
پاسخ سوال چهارم نشان می‌دهد که روش رگرسیون و الگوریتم بیشترین استفاده را در درمانگی مالی دارند.

جدول (۴): روش پژوهش

روش پژوهش	درصد فراوانی
الگوریتم	۰,۱۵۰۷۹
تحلیل پوششی داده‌ها	۰,۰۲۳۸۱
تحلیل ممیزی	۰,۰۱۵۸۷
رتبه بندی	۰,۰۱۵۸۷
رگرسیون	۰,۷۳۸۱۰
سایر روش‌ها	۰,۰۵۵۵۶
جمع	۱

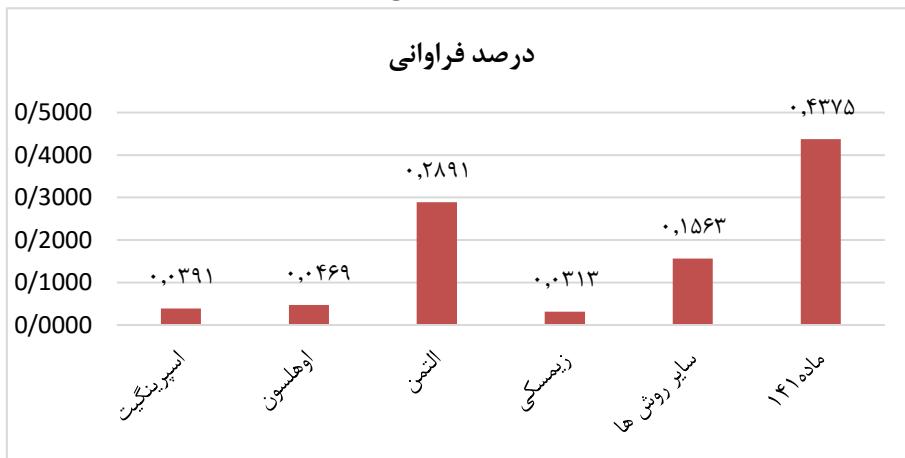
همان‌طور که در نمودار زیر مشاهده می‌کنید رگرسیون با حدود ۷۳٪ به عنوان بیشترین روش پژوهش در حوزه درمانگی مالی مورد استفاده قرار گرفته است:

نمودار (۶): درصد فراوانی روش ها

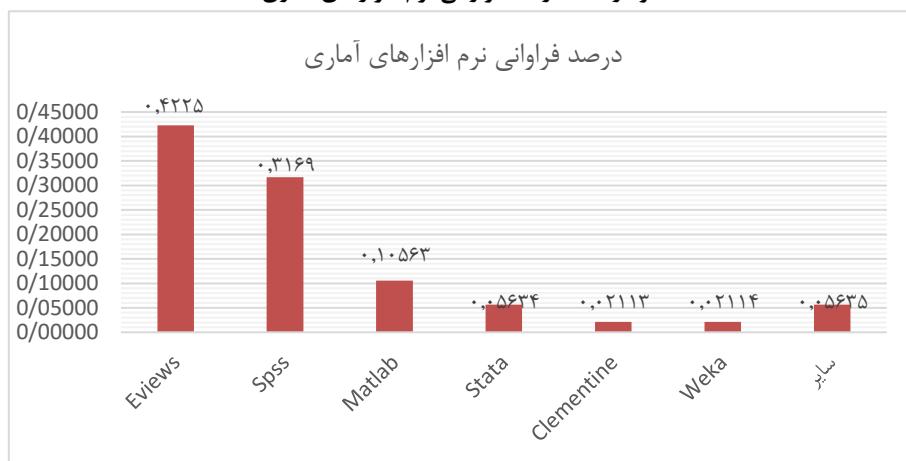
در پاسخ به سوال پنجم، نمودار زیر نشان می‌دهد که ۴۳٪ مقاطلات درماندگی مالی با استفاده از ماده ۱۴۱ و ۲۹٪ مقاطلات با مدل آلتمن مورد بررسی قرار گرفته است:

نمودار(۷): درصد فراوانی مدل ها

در پاسخ به سوال ششم، مشاهده گردید که Eviews و Spss به ترتیب با حدود ۴۲٪ و ۳۱٪ بیشترین نرم‌افزارهای استفاده شده در مقاطلات بوده‌اند.

نمودار (۸): درصد فراوانی نرم افزارهای آماری

در پاسخ به سوال هفتم، همان‌طور که در جدول زیر مشاهده می‌کنید بیشتر مقالات درماندگی مالی در حوزه پژوهشی قرار دارند و حدود ۴۰٪ این مقالات در مجلات حوزه‌ی حسابداری به چاپ رسیده‌اند. ۱۲٪ مقالات درماندگی مالی در حوزه‌ی مدیریت مالی و ۱۰٪ آنها در حوزه‌ی مالی به چاپ رسیده‌اند و بقیه مقالات درماندگی در سایر حوزه‌ها قرار دارند.

جدول (۵): نشریه‌ها

نام نشریه‌ها	صاحب امتیاز	رتبه‌ی پژوهشی	حوزه فعالیت-زمینه تخصصی	تعداد	درصد فراوانی	درصد فراوانی هر حوزه
مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادر	دانشگاه آزاد اسلامی	پژوهشی	بازار سرمایه و پول	۱۰	۰.۰۹۲۶	۰.۰۹۲۶
بررسی‌های حسابداری و حسابرسی	دانشگاه تهران	پژوهشی	حسابداری	۱۰	۰.۰۹۲۶	۰.۴۰۴۷
پژوهش‌های تجربی حسابداری	دانشگاه الزهرا (س)	پژوهشی		۷	۰.۰۶۴۸	
پژوهش‌های حسابداری مالی	دانشگاه اصفهان	پژوهشی		۱۸	۰.۱۶۶۷	
دانش حسابداری مالی	دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)	پژوهشی		۵	۰.۰۴۶۳	

تحلیل محتوای درماندگی مالی

۷۹.

نام نشریه ها	صاحب امتیاز	رتبه هی پژوهشی	حوزه فعالیت- زمینه تخصصی	تعداد	درصد فراوانی	درصد فراوانی هر حوزه
مطالعات تجربی حسابداری مالی	دانشگاه علامه طباطبایی (ره)	پژوهشی	حوزه فعالیت- زمینه تخصصی	۲	۰,۰۱۸۵	درصد فراوانی هر حوزه
مطالعات حسابداری و حسابرسی	انجمن حسابداری ایران	ترویجی		۲	۰,۰۱۸۵	
پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی	دانشگاه آزاد اسلامی	پژوهشی	حسابداری و حسابرسی	۳	۰,۰۲۷۸	درصد فراوانی هر حوزه
دانش حسابداری کرمان	دانشگاه باهنر کرمان	پژوهشی		۶	۰,۰۵۵۶	
پیشرفت=های حسابداری	دانشگاه شیراز	پژوهشی	حسابداری و مالی	۲	۰,۰۱۸۵	۰,۰۱۸۵
حسابداری مدیریت	دانشگاه آزاد اسلامی	پژوهشی	حسابداری و مدیریت	۷	۰,۰۶۴۸	۰,۰۶۴۸
دانش حسابرسی	دیوان محاسبات کشور	پژوهشی	حسابرسی	۴	۰,۰۳۷۰	۰,۰۳۷۰
دانش مالی تحلیل اوراق بهادار	دانشگاه آزاد اسلامی	پژوهشی	دانش مالی	۶	۰,۰۵۵۶	۰,۰۵۵۶
دانش سرمایه=گذاری	انجمن مهندسی مالی ایران	پژوهشی	سرمایه گذاری	۷	۰,۰۶۴۸	۰,۰۶۴۸
پژوهش های کاربردی در گزارشگری مالی	مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی	پژوهشی	گزارشگری مالی	۲	۰,۰۱۸۵	۰,۰۱۸۵
بورس اوراق بهادار	سازمان بورس اوراق بهادار تهران	پژوهشی	مالی	۶	۰,۰۵۵۶	درصد فراوانی هر حوزه
مدیریت دارایی و تأمین مالی	دانشگاه اصفهان	پژوهشی		۵	۰,۰۴۶۳	
تحقیقات مالی	دانشگاه تهران	پژوهشی	مدیریت مالی	۵	۰,۰۴۶۳	۰,۱۲۰۴

نام نشریه ها	صاحب امتیاز	رتبه ی پژوهشی	حوزه فعالیت- زمینه تخصصی	تعداد	درصد فراوانی	درصد فراوانی هر حوزه
چشم انداز مدیریت مالی	دانشگاه شهید بهشتی	پژوهشی	۲	۰,۰۱۸۵	۰,۰۵۵۶	۰,۰۲۷۸
راهبرد مدیریت مالی	دانشگاه الزهرا (س)	پژوهشی				
سایر مجلات (مجله اقتصاد و مدیریت، پژوهش پولی بانکی، مطالعات حسابداری)	-	پژوهشی	مدیریت مالی، حسابداری	۳	۰,۰۲۷۸	۰,۰۲۷۸
جمع				۱۱۸	۱	۱

بحث و نتیجه گیری پژوهش

با توجه به افزایش میزان ورشکستگی شرکت ها در سال های اخیر، بررسی علل و عوامل مؤثر بر این موضوع امری اجتناب ناپذیر است. با توجه به اینکه عموماً ورشکستگی موضوعی نیست که در کوتاه مدت اتفاق بیفتد و عموماً از نقطه شروع تا ورشکستگی کامل گاهآ چندین سال زمان سپری می شود، لذا مراحل قبل از ورشکستگی مانند درماندگی مالی و بحران مالی، اهمیت بسیار زیادی در جلوگیری از رسیدن شرکت به وضعیت ورشکستگی کامل دارند، و با بررسی وضعیت شرکت، و همچنین علل رسیدن شرکت به این مرحله، می توان از پیش روی بحران و درماندگی جلوگیری نمود. در این پژوهش به بررسی مقالات منتشر شده در حوزه درماندگی مالی بین سال های ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹ پرداخته شده است. نتایج بدست آمده نشان می دهد در این بازه زمانی ۱۱۸ مقاله مرتبط در نشریات علمی مصوب وزارت علوم به چاپ رسیده است. بررسی زمانی چاپ مقالات بیانگر این موضوع است که در دهه ۹۰ توجه بیشتری به موضوع درماندگی مالی و به تبع آن ورشکستگی شرکت ها شده است، که این خود نشان دهنده اهمیت فزاینده بررسی و تحلیل علل و عوامل درماندگی شرکت ها می باشد، چرا که در دهه اخیر شرکت های بسیاری با موضوعات بحران های مالی، درماندگی مالی و ورشکستگی مواجه بوده اند. جدول ۱ نشان می دهد که از لحاظ نوع متغیر، نسبت های مالی با ۵۱٪ بیشترین میزان بررسی با درماندگی مالی را داشته است. از ۱۱۸ مقاله منتشر شده، ۴۵ مقاله (۳۸٪) با موضوع درماندگی مالی، ۴۰ مقاله (۳۴٪) با موضوع ورشکستگی و ۲۴ مقاله (۲۰٪) هم با موضوع بحران مالی کار شده اند، که بیانگر توجه ویژه به مباحث ورشکستگی و مباحث پایه ای آن می باشد. در بین روش های بررسی درماندگی، رگرسیون با بیش از ۷۳ درصد استفاده، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده که می توان گفت روش اصلی کار در این زمینه رگرسیون می باشد. اما در بررسی مدل ورشکستگی مشاهده شد که بیش از ۴۳ درصد از مقالات با استفاده

از ماده ۱۴۱ قانون تجارت و حدود ۲۹ درصد مقالات از روش آلتمن استفاده کرده‌اند. همچنین نرم‌افزارهای Eviews با ۴۲ درصد و Spss با ۳۱ درصد بیشترین کاربرد را در مقالات داشته‌اند. همچنین بررسی تعدادی مقالات منتشر شده در مجلات نشان می‌دهد حدود ۴۰ درصد مقالات در نشریات حوزه‌ی حسابداری، ۱۲ درصد در حوزه‌ی مدیریت مالی و ۱۰ درصد در حوزه‌ی مالی به چاپ رسیده‌اند. یافته‌های فوق می‌تواند کمک فراوانی به افرادی که خواهان مطالعات بیشتری در این زمینه هستند داشته باشد. با توجه به بررسی موضوعات کار شده در این حوزه، می‌توان موضوعات دیگری که ممکن است نقش مهمی در شناسایی وضعیت درماندگی شرکت‌ها داشته باشند و کمتر مورد توجه قرار گرفته باشد را ذکر کرد، که تحقیقات آتی می‌تواند در این زمینه‌ها صورت گیرد، این موضوعات عبارت‌اند از: نقش کمیته حسابرسی و پژوهشگرانی‌های آن بر درماندگی مالی که با توجه به اینکه قوانین پیرامون کمیته حسابرسی در ایران نویبا می‌باشد لذا این موضوع همچنان برای محققان آتی می‌تواند جذاب باشد و همچنین پژوهش پیرامون پژوهشگرانی‌های شخصیتی مدیران شرکت‌ها و تاثیر آن بر درماندگی مالی که می‌توان در حوزه مالی رفتاری نیز طبقه‌بندی کرد، مغفول مانده است. از محدودیت‌های تحقیق می‌توان این موضوع را بیان نمود که در پژوهش‌های انجام شده به درماندگی مالی در فضای غیر از بورس ایران پرداخته نشده است تا بتوان به تفکیک تحلیل جهت سرمایه‌گذاران در بازار فرابورس ارائه کرد.

فهرست منابع

۱. ایزدی‌نیا، ناصر؛ منصورفر، غلامرضا و رشیدی‌خزایی، موسی (۱۳۹۴). "درماندگی مالی به عنوان عاملی برای وقوع مدیریت سود". *راهبرد مدیریت مالی*، سال سوم، شماره دهم، صص ۴۷-۲۵.
۲. حاجیها، زهره، صابری روجی، محمدرضا (۱۴۰۰). "متن کاوی و پیش‌بینی درماندگی مالی". *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، شماره ۳۸، ۳۹-۵۲.
۳. حسینی، زهرا (۱۳۹۰). "بررسی تأثیر شدت سرمایه بر رابطه اهم مالی و درماندگی مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه سیستان و بلوچستان.
۴. رحیمیان، نظام‌الدین؛ توکل‌نیا، اسماعیل و قربانی، محمود (۱۳۹۳). "درماندگی مالی و تأخیر گزارش حسابرسی". *دانش حسابداری مالی*، شماره ۲، صص ۵۷-۷۸.
۵. زراعت‌پیشه، زهرا (۱۳۹۵). "بررسی تأثیر استغلال هیأت مدیره بر ارتباط بین درماندگی درماندگی مالی و سیاست‌های متوجهانه مالیاتی شرکت‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه مازندران.
۶. سلمانیان، مریم؛ دارابی، رویا (۱۳۹۶). "بررسی تحلیلی درماندگی مالی". *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، شماره ۲۲، ۴۷-۶۴.
۷. شعبانی، امید (۱۳۹۵). "بررسی استراتژی شرکت بر رابطه بین ساختار حاکمیت شرکتی و درماندگی مالی شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران". پایان‌نامه کارشناسی ارشد مؤسسه آموزش عالی غیردولتی-غیرانتفاعی آمل.
۸. صادقی، حسین؛ رحیمی، پریسا و سلمانی، یونس (۱۳۹۳). "تأثیر عوامل کلان اقتصادی و نظام راهبری بر درماندگی مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". *اقتصاد پولی، مالی*، شماره ۸، صص ۱۰۷-۱۲۷.
۹. عثمانی، محمدقاسمیم، جاوید، داریوش، رحیمی، سعید (۱۳۹۰). "بررسی تأثیر بازدارندگی مکانیزم های راهبرهای شرکت‌ها از درماندگی مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*. انجمن حسابداری ایران. شماره ۱۵، صص ۳-۱۲.
۱۰. عرفان‌منش، محمدامین و غلامحسین‌زاده، زهرا (۱۳۹۲). "مطالعه تولیدات علمی جهانی کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس مدارک نمایه شده در پایگاه وب علوم". *دانش‌شناسی*، شماره ۲۰، صص ۸۱-۹۶.
۱۱. فروغی، داریوش و مظاہری، مرضیه (۱۳۹۲). "بررسی تأثیر اهم مالی و ریسک درماندگی مالی بر بازده واقعی سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی*، شماره ۱۸، صفحات ۴۶-۶۱.
۱۲. کامیابی، یحیی و بوژمه‌رانی، احسان (۱۳۹۵). "ویژگی‌های کمیته حسابرسی، کیفیت افشا و نسبت اعضای غیرموظفو هیأت مدیره". *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، شماره ۲۲، صص ۱۹۱-۲۱۷.

۱۳. مشایخی، بینا و گنجی، حمیدرضا (۱۳۹۳). "تأثیر کیفیت سود بر پیش‌بینی ورشکستگی با استفاده از شبکه عصبی مصنوعی". *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، شماره ۲۲، صص ۱۴۷-۱۷۳.
۱۴. منصورفر، غلامرضا؛ غیور، فرزاد و اسدی، مریم (۱۳۹۵). "اثر تعدیل‌گر کیفیت سود در پیش‌بینی درماندگی مالی شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران". *راهبرد مدیریت مالی*، شماره ۱۵، صص ۴۴-۵۵.
15. Bredart, X. (2014). "Financial Distress and Corporate Governance around Lehman Brothers Bankruptcy". *International Business Research*, 7 (5), 1-8.
16. Brewer, B. E. Wilson, C.A. Featherstone, A. M. Harris, J.M. Erickson, K. and Hallahan. (2012). "Measuring the Financial Health of U.S. Production Agriculture". 5 (4), 18-38.
17. Hernandez, M.T, Wilson, N. (2013). "Financial Distress and Bankruptcy Prediction among Listed Companies Using Accounting, Market and Macroeconomic Variables". *International Review of Financial Analysis*, InPress, Available online 26 February, 7 (9), 394-419.
18. Maheswara Reddy, D. Reddy, C. R. (2011). "Application of Z Score Analysis in Evaluating the Financial Health of Pharmaceutical Companies", *Acase Study*, 4 (3), 12-28.
19. Mazouz, A. Crane, K. Gambrel, P. A. (2012). "The Impact of Cash Flow on Business". *Failure Analysis and Prediction*. 9 (7), 19-29.
20. Ruihao, Ke (2012). "Predicting financial distress in debt contracting". University of California, Los Angeles. 4 (3), 22-38.
21. Wing Yu, i. Ho, Flaw, E. and Fung, L. (2003). "An Analysis of the Financial Health of Hong Kong Corporations".
22. Zietlow, j. (2012). "A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability", 2 (3), 11-28.

Content analysis of financial distress

Seyed Hesam Vaghfi (PhD)¹©

Assistant Professor, Department of Management, Economics and Accounting, Payame Noor University, Tehran, Iran

Hossein Javanshiri (PhD)

Phd in Accounting, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Iran

Atena Eskandari

Master of Auditing

Zeynab Nourbakhsh Hosseiny

Department of Accounting, Technical and Vocational University (TVU), Tehran, Iran

(Received: 20 July 2021; Accepted: 4 February 2022)

One of the main concerns of creditors, investors and governments, which to some extent prevents their potential losses, is the timely identification of companies that are on the verge of financial distress. Objective: the purpose of this study is to analyze the content of published articles on the topic of financial distress. Methods: The statistical population of the study is the articles published in financial distress in all journals published in the field of accounting, auditing and finance in the period of 1382 to 1399. In this research, descriptive statistics method and Excel software have been used to analyze the data. Results: Findings show that in 47% of articles on financial distress is used as an independent variable, 32% as a dependent variable and 58% as a mediating variable. Also, about 40% of these articles have been published in accounting journals 12% of financial helplessness articles have been published in the field of financial management and 10% of them have been published in the field of finance. Conclusion: In general, it can be said that Iranian researchers are very interested in researching financial helplessness, and it can also be said that financial helplessness in the field of accounting, auditing and financial research has been discussed, which shows the importance of Preserving the capital of investors.

Keywords: financial distress, content analysis, accounting and financial journals.

¹ vaghfi@pnu.ac.ir ©(Corresponding Author)